

НАТАЛОЧКА

Варка Голичка, що повернулась обіднім автобусом із містечка, розповіла бабі Наталочці, що бачила її сина Івана в районній лікарні, та не встигла розпитать, бо й бачила тільки у вікно.

Наталочка. Справді, трохи дивно для старої баби, але звали її саме так, тому що своїм дрібним виглядом та тихою вдачею на Наталку, або ж Наталю вона аж ніяк не тягнула.

Обділивши Наталочку в зрості, Господь не роздобрився для неї і на щедрю долю. Бідувала ще змолоду так, що й ворогам не побажаєш. У голодному сорок сьомому кинув Наталку її Павло, кинув з трьома діточками на руках, що одне одного менше. Не загинув, не вмер, а так собі кинув та й годі. Двоє – хлопчик і дівчинка – не витерпіли голоду та болячок, померли, а вижив тільки один Іван. Ріс одинаком, бо Наталочка так більше ні за кого й не вийшла. Згодом Іван став здоровим ладним хлопцем. Тепер же він був солідним чоловіком, жив у районі. Як не матері, то хоч сину доля усе ж усміхнулася.

Отож, почувши тривожну звістку від Варки, Наталочка сплеснула в долоні, вирячила оченята, та й поспішила до хати. Зібравши на скору руку вузлик, до якого вклала п'ятірко сирих яєць та кілька зелених яблук, вона вмостила вузлик у нову червону сітку і зв'язала її ще одним вузлом. Потім узяла в кутку свою похідну палицю, з якою ходила в селі на весілля та на похорони, і вийшла з хати.

Вчорашня несподівана відлига вже з ночі змінилась морозом і сьогодні земля була вкрита слизькою кіркою. Сяк-так перебираючи ногами, Наталочка дісталась автобусної зупинки, де вже було чимало людей. Невдовзі під'їхав маленький «ПАЗик», і стара не зогледілась, як її захопило, стиснуло і внесло до автобуса разом із натовпом. Однак, місця, щоб сидіти, вже не дісталось. Тут же, в автобусі, Наталочка помітила, що забула переодягнути стару з виблисками куфайку, в якій поралася по господарству, та то й не біда, тепер їй було не до того. Вона лиш думала про сина Івана і думки її були тривожні. Що могло там скоїтись?

Скільки пам'ятала Наталочка, ще з дитинства і після, Іван ріс здоровим та ловким, тому й вижив один з трьох. Згадавши померлих дітей, вона звично проковтнула сльозу. З боків стиснули, хтось натис на плечі. Наталочка не могла

поворухнутись і бачила навколо себе лише ноги. Уже вкотре намагалася вона витягнути руку з вузлом, що потрапила за спину якогось чоловіка, але старання її були марні, і Наталочка скоро змирилась.

«Чому він не сповістив про хворобу?» - міркувала вона з наростаючою тривогою. Правда, Іван не писав їй листів, але ж тут інше діло. Хіба вже не можна було сповістити? На серці тужавів неспокій.

Очевидно, надворі стемніло, бо поміж лісом чужих ніг стало темно, як у мішку. «Тепер назад із райцентру лишиться всього один рейс. Та дарма, встигну, - прикидала Наталочка, - а як і не поспію, переночую в невістки, як-не-як, а я не чужа їм. Заразом і погостюю, але що ж то з Ванею? Хіба що погане? Побачити б тільки, чи не страшна та хвороба?» Наталочка ще раз спробувала витягнути руку з вузликом, але в неї знову нічого не вийшло.

Автобус ковзав по слизькій дорозі, і стару разом з натовпом гнуло в різні боки. «Хоч би не аварія!» - кригою бралось під серцем. Тільки вчора в телевізорі бачила вона страшну трагедію - зіткнулось машин догібелі, що аж загородили довжелезний шлях. Не приведи Господи, з Ванею таке. Наталочка важко зітхнула.

Нарешті «ПАЗик», хитнувшись востаннє, вгамувався, і вона побачила, що ноги, які оточували її з усіх боків, стали рідшати. Ще через якийсь час і сама вона вибралася з автобуса. Від зупинки до лікарні було недалечко: трохи далі по прямій і зразу ж за другим перехрестям. Проте, поки Наталочка пододала слизьку дорогу і ступила на поріг райлікарні, вже помітно стемніло і у вікнах засвічували світло. Біля дверей вона довго шукала очима постілку, щоб витерти ноги, але не знайшовши, почовгала ногами об замерзлий бетон і несміливо прочинила двері, далі ще одні. В довгому коридорі, біля стіни, за столом з лампою сиділа молода жінка в білому халаті. Наталочка, боячись ступити по чистій підлозі, поманила жінку рукою. Та здивовано степенула плечима, але все ж піднялась і підійшла до старої.

- Жіночко-дохторша, - звернулась до чергової Наталочка. - А будьте добрі, є тут Іван Буханцевий?

Та трохи здивовано оглянула Наталоччин одяг і відповіла, що такий є.

- А скажіть, - тремтяче, схоже, готуючись до плачу, спитала Наталочка. - Що з ним?

- Нічого страшного, - відповіла сестра, - поклали вчора з підозрою на апендицит.

Зараз я його покличу.

Молода жінка говорила доброзичливо і ласкаво. Усміхнувшись старій, вона пішла в кінець коридору. Наталочка стояла біля вікна і пильно вдивлялась туди, де зникла дохторша. Трохи згодом в кінці коридору з'явився знайомий силует сина. Він ішов рівно, не кульгаючи, руки і ноги були цілими. В Наталочки відлягло від серця, але виступили сльози. Враз схаменувшись, вона поспішно втерла їх шорсткою долонею. Ваня не любив цього.

Ще здаля Наталочці здалося, що Іван ніби чомусь кривиться, а коли син підійшов ближче, вона й справді побачила сердитий погляд і те, як дужо надувались жовна на його широкому вилицюватому обличчі. Наталочка було приготувала руки для обіймів, але, відчувши синів настрій, знітилась, і руки її поволі самі собою обвисли.

- Ви що, мене позорить сюди приїхали, - озираючись, упівголоса сказав Іван, — мене тут кожна собака знає. Що це за вузол? Що ви придумали? Чого вам дома не сидиться? Ви подивіться, на кого ви схожі, мокра, задрипана, з цим вузлом, палиця. До чого ця палиця? Завтра весь город буде говорить.

Іван знову нервово озирнувся на стіл із лампою, де сиділа дохторша.

- Слизько, синку, - теж чомусь з якимось острахом поглядаючи на дохторшу, розгублено і також упівголоса відповіла Наталочка, нічого не розуміючи. - Я тут ось яечок... - почала було вона знову, піднімаючи вузол. Але тут же вмовкла, побачивши перед собою Іванові очі.

- У мене тут усе є, - ледь стримуючи себе, уривчасто сказав Іван, - завжди ви лізете, куди вам не слід. Треба вже розуміти, тут вам не село, щоб з вузлами пертисся...

Наталочка бачила, як у сина дивно тремтіла щока, і вона чогось злякалась у ту мить.

- Зараз же їдьте додому і не приїжджайте більше. Я до вас сам приїду.

На цьому все і скінчилось, і стара відчула, що справді з'явилась тут не до речі, а тільки завдала клопоту. Мовчки, щоб не хвилювати більше сина, вона рушила до дверей.

- Здоров'я то ваше як? - раптом почула вона за спиною якийсь невпевнений голос і, стрепенувшись, повернулась до сина. Але тільки і встигла, що розкрити рот.

- Ідіть, ідіть, мамо. Не зупиняйтесь. На автобус запізнитесь. Більше рейсу не буде. Ідіть, ідіть...

Іван помахав рукою і подався геть довгим коридором.

Коли Наталочка вийшла надвір, у нічному повітрі пролітав легкий сніжок. Постоявши трохи, ніби пригадуючи, чи нічого не забула, вона рушила по шляху. Ще здалеку побачила тьмяні червоні вогники автобуса, що вже стояв на зупинці. До нього було ще дороги й дороги. Наталочка поспішила, піднімаючи поперед собою в темін палицю, наче сліпа.

- О-о-о! О-го-го! - закричала вона. Але в одну мить не втрималась на слизькій дорозі і впала на спину.

Автобус рушив, і Наталочка побачила, як заворушились і почали зменшуватись його червоні вогники. Коли вона впала, щось хруснуло і запекло в попереку. Наталочка сиділа на дорозі, не в змозі звестись на ноги. Вже далеко в темряві ледь тремтіли червоні вогники, Наталочка сперлась на палицю, поволі обережно піднялася з землі. Трохи боліла нога. Про те, щоб заночувати в невістки, не згадалось. Стара підняла й опустила руку, бо відчула щось тяжке. То був гостинець для Івана. Яйця розбилися і потекли.

- От, а гостинця й не взяв, - мовила вона до себе. – Ну що ж, тепер автобуса більше не буде. Ну та й не страшно, як-небудь потихеньку...

Скільки тут, недалечко. Раніше всі пішки ходили, і нічого. Слава Богу, з Ванею нічого лихого, апендицит – то зараз не страшне. Все одно добре, що приїхала, тепер спокійна буду. А гостинця не взяв... Не схотів... Ну то, мабуть, у нього там є...

Наталочка, трохи кульгаючи на одну ногу і продовжуючи говорити сама з собою, перейшла вулицю і її схилена на палицю крихітна постать окуталась ніччю.